



Вівторок  
28 березня 2023 року  
№ 37 (640)

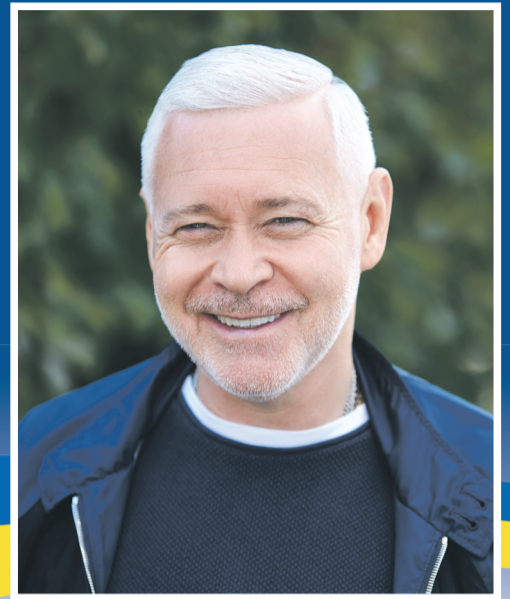
Харківська міська газета

# ХАРЬКОВСКІЯ ИЗВЪСТІЯ

Заснована у 1817 році

С професійним святом воїнів-нацгвардійців привітав Харківський міський голова Ігор Терехов:

— Уже дев'ять років ви захищаєте мир і спокій українців в рядах Національної гвардії. Виконуєте бойові завдання в самих гарячих точках на передових рубежах і напрямках, несете службу на блокпостах, розмінюєте території і допомагаєте нам підтримувати порядок тут, на місцях. Від всіх харківчан і від себе особисто хочу подякувати вам за український Харків, за підтримку людей в самі складні періоди війни і наближення Перемоги. А пам'ять про тих, хто віддав свою життя за Батьківщину, назавжди залишиться в наших серцях. Сил вам, нескорюваної віри і швидкого повернення додому!



## УКРАЇНСЬКИЙ ХАРЬКОВ — НАВСЕГДА!

26 МАРТА СТРАНА ОТМЕТИЛА ДЕНЬ НАЦІОНАЛЬНОЇ  
ГВАРДІЇ УКРАЇНИ



# ВЕРНЕМСЯ К НОРМАЛЬНОЙ ЖИЗНИ!

ПРЕЗИДЕНТ УКРАИНЫ ВЛАДИМИР ЗЕЛЕНСКИЙ ПРОВЕЛ ВСТРЕЧУ С ДЕЛЕГАЦИЕЙ ВСЕМИРНОГО БАНКА ВО ГЛАВЕ С ВИЦЕ-ПРЕЗИДЕНТОМ ПО ДЕЛАМ РЕГИОНА ЕВРОПЫ И ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ АННОЙ БЬЕРДЕ

**В** ходе переговоров отдельное внимание было уделено обеспечению финансирования донорами при координации Всемирного банка проектов по восстановлению нашей страны, прежде всего в сферах транспортной инфраструктуры, электроэнергетики и здравоохранения.

Президент отметил актуальность реализации программ по быстрому восстановлению разрушенных объектов инфраструктуры, в первую очередь жилых домов и учебных заведений, а также программ по страхованию бизнеса в Украине, что особенно важно в контексте создания новых рабочих мест.

Владимир Зеленский выразил признательность за беспрецедентную поддержку, оказываемую Украине во время полномасштабного российского вторжения: «Мы благодарим Всемирный банк за готовность приходить на



помощь даже в условиях военных вызовов». Кроме того, результатом минувшей недели стали решения о новых пакетах оборонной поддержки от Соединенных Штатов, Литвы, Финляндии, Германии. Шведский парламент утвердил уже 11-й пакет оборонной поддержки Украины, отметил Президент:

— Принято и несколько важных решений нашего правительства. В частности, отмечу решение, которое активизирует производство беспилотников. Всего в этом году как минимум 20 миллиардов гривен будет направлено на закупку дронов для наших воинов. И это не предел. Что

касается восстановления. Спектр потребностей очень широк, запросы требуют значительных ресурсов. Мы найдем эти ресурсы. Харьковщина, Донетчина, Херсонщина... Все регионы, пострадавшие от боевых действий, вернуться к нормальной жизни. Спасибо всем, кто сейчас в бою, кто защищает наши позиции. От Бахмута до Херсонщины, от Авдеевки до Харьковщины... Спасибо каждому и каждой, кто сражается с врагом, кто спасает наших бойцов после ранений, кто тренирует наших воинов, кто поставляет для украинской обороны все необходимое! Каждый день, дающий результат, приближает нашу победу!

## ЗА ПРЕДАННОСТЬ ПРИСЯГЕ

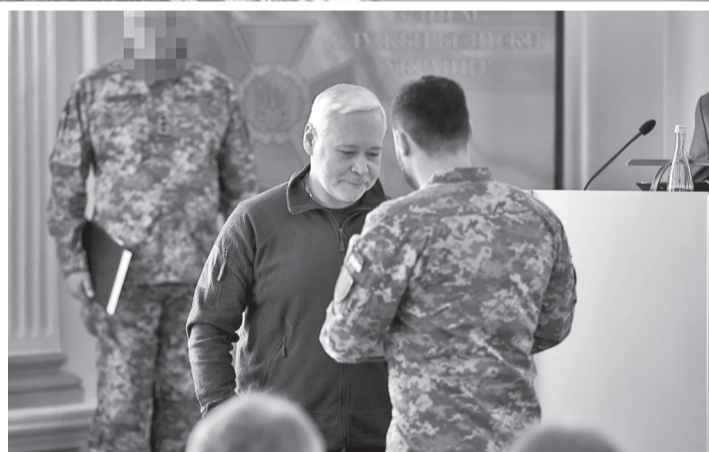


25 марта в Харькове прошли торжества, посвященные 31-й годовщине создания Службы безопасности Украины.

Городской голова Игорь Терехов поблагодарил силовиков за преданность присяге, защиту народа Украины и профессионализм:

— Уважаемые сотрудники и ветераны Службы безопасности Украины! Каждый день вы проводите колоссальную организаторскую и оперативно-розыскную работу, выявляете приспешников рашистов в тылу и ликвидируете оккупантов на фронте. Вы выполняете боевые задания тихо и незаметно, не показывая своих лиц и не рассказывая о героических поступках, но именно от вас во многом зависят решающие успехи на поле боя. И как ни старается враг держать свои планы в секрете, вы знаете, чего ждать и что делать дальше.

Именно вы — фундамент нашего государства. От того, насколько хорошо вы выполняете свои задачи, зависит, какой будет Украина будущего. От всех харьковчан и от себя лично благодарю вас за верную службу и за то, что



вам удалось сохранить спокойствие и порядок в Харькове. Желаю вам и вашим семьям крепкого здоровья, счастья, успехов и, конечно же, мира! Я очень хочу, чтобы мы как можно скорее одержали победу и вместе возродили страну. Трем сотрудникам СБУ мэр вручил сертификаты на получение служебной квартиры, еще одна сотрудница получила Благодарность городского головы.

## БОЛЬШЕ СВЕТА НА УЛИЦАХ



В Харькове количество освещаемых улиц планируется увеличить, сообщил в эфире национального телемарафона городской голова Игорь Терехов.

**М**эр отметил, что на сегодняшний день в городе освещено около 500 улиц, но этот перечень постепенно расширяется: «В ближайшее время еще около 320 улиц будут освещены». Также продолжают работы по восстановлению жилого фонда, поврежденного в результате вражеских обстрелов. В прошлом году удалось восстановить около 200 жилых домов с разной степенью повреждений. Часть из них была отремонтирована капитально, в остальных — выполнен текущий ремонт. Сейчас ремонтно-восстановительные мероприятия проводятся в 50 домах.

## БИЗНЕСУ — ЛУЧШИЕ УСЛОВИЯ

Под патронатом Офиса Президента Украины и с участием международных экспертов состоялся Ukrainian tax reform and anti-corruption summit, посвященный обсуждению конфигурации будущей налоговой реформы.

Имеющаяся налоговая система не устраивает ни тех, кто платит налоги, ни тех, кто их собирает. Не устраивает она и украинских граждан, получающих зарплаты и пенсии с этих налогов. И в этом вопросе очень важно достигнуть национального согласия. Обращаясь к участникам саммита, Руководитель Офиса Президента Андрей Ермак заявил, что для эффективного послевоенного восстановления Украины необходимо создать максимально благоприятные для инвестиций налоговые условия:

— Чтобы привлечь как внешних, так и внутренних инвесторов, необходимо создать самые лучшие условия ведения бизнеса. В глобальной конкуренции по инвестициям Украина должна стать чемпионом.

Ведущую роль в послевоенном восстановлении и экономическом обновлении будут играть предприятия частного сектора:

— Систему, которая будет предложена для послевоенного восстановления Украины, не должна проигрывать нашим конкурентам, таким как Польша, Болгария, Венгрия. Понятно, что если налог на прибыль у нас составляет 18%, а в Болгарии — 10%, в Венгрии — 9%, то возникают определенные вопросы. Нам нужна фундаментальная перезагрузка, которая даст конкурентные условия и устраним мотивацию для коррупции, — отметили в ОП.

Помимо снижения ставок на все виды налога на прибыль, проект экономической реформы также будет учитывать ряд других аспектов привлекательности страны для ведения бизнеса. В частности, упрощение процедур получения разрешений на покупку земельных участков и строительство, перезагрузка правоохранительных и судебных систем и создание инфраструктуры финансирования бизнес-проектов. Над последним пунктом украинские специалисты работают вместе с такими компаниями, как BlackRock, JPMorgan и McKinsey.



# В БЛИЖАЙШИХ ПЛАНАХ — РЕКОНСТРУКЦІЯ КОТЕЛЬНИХ

В БЛИЖАЙШЕЕ ВРЕМЯ СПЕЦИАЛИСТЫ КП «ХАРЬКОВСКИЕ ТЕПЛОВЫЕ СЕТИ» ДЕПАРТАМЕНТА ПО ВОПРОСАМ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ЖИЗНЕДЕЯТЕЛЬНОСТИ ГОРОДА ХГС НАЧНУТ РЕКОНСТРУКЦИЮ ТРЕХ КОТЕЛЬНИХ

На днях на ХТС побывали представители Международного Комитета Красного Креста. В частности, делегация посетила склад, где хранится оборудование для ремонта поврежденных котельных на Северной Салтовке.



Генеральный директор КП «ХТС» Сергей Волик сообщил, что к реконструкции планируется приступить сразу после завершения отопительного сезона. Предприятие уже приобрело котельное и насосное оборудование, запорную арматуру и шкафы управления. Работы продлятся до октября.

Сотрудничество коммунального предприятия с Международным Комитетом Красного Креста началось еще осенью. В частности, организация обеспечила ХТС трехмесячным запасом соли и тем самым спасла основные источники теплоснабжения от нехватки этого реагента.

Завершилась экскурсия на крупнейшей в Европе котельной Салтовского жилмассива. Там работает техника, которую предприятию также передал Красный Крест. Руководитель отдела обеспечения МККК Делфин Дуспис отметила, что организация продолжит поддерживать Харьков: «Международный Комитет Красного Креста продолжит поддержку города и области, поскольку ситуация достаточно тяжелая. Уменьшать объемы помощи мы не планируем».

## ▶ ЗАВЕРШАЕМ СЕЗОН

Специалисты КП «Харьковские тепловые сети» готовятся к окончанию отопительного сезона и в ускоренном темпе обрабатывают обращения граждан.



— Введены в действие графики дискретного регулирования теплоснабжения, что позволяет избежать перегревов в домах харьковчан и чрезмерного потребления газа источниками теплоснабжения. И, как следствие, такая экономия уменьшает суммы в платежах абонентов, — рассказали на предприятии.

Также продолжается месячник «Зеленая весна». 25 марта был проведен первый коллективный субботник.

## ИЗ ПОЛЬШИ С ПОБЕДОЙ

Юные харьковские спортсмены выиграли турнир по боксу на Кубок мэров городов-побратимов Харькова и Познани.

Соревнования прошли под патронатом Харьковского городского головы Игоря Терехова. Сборная команда Харькова, в составе которой в 14 весовых категориях выступали юноши



2008–2009 годов рождения, провела наибольшее количество победных боев и завоевала Кубок мэров. Лучшим боксером турнира стал Никита Давидьянц. Команду харьковчан готовил к соревнованиям старший тренер юношеской сборной Украины по боксу Вадим Казанин.

## ПРОФЕССИОНАЛ И ПАТРИОТ

24 марта погиб Валерий Дробушко, который десятки лет работал в сфере автоперевозок, руководил автотранспортными предприятиями, искренне любил свое дело и всегда был готов прийти на помощь людям.



Валерий Дробушко погиб в песчаном карьере в селе Сороковка Харьковского района. На неизвестном взрывном устройстве подорвался грузовой автомобиль МАЗ местного предприятия.

Харьковский городской совет выражает соболезнования родным и близким Валерия Дробушко: «Валерий Александрович обеспечивал работу огромного коллектива.

Благодаря его профессионализму и усердному труду автобусные перевозки в Харькове были организованы на высоком уровне. Кроме того, это был очень неравнодушный к своему делу и проблемам других человек. Он организовывал бесплатные автобусы для дачников, поддерживал пенсионеров, ветеранов.

Харькову будет не хватать Валерия Александровича. Мы навсегда запоем его как настоящего профессионала и патриота своего города.

Светлая память! Сил родным пережить эту невосполнимую утрату».

## ВЕРНИСЬ ЖИВЫМ

Харьковчан призывают поддержать бойцов теробороны.

Фонд «Вернись живым» проводит сбор средств на разведывательно-ударные комплексы для подразделений территориальной обороны, которые защищают Украину и возвращают ее территории вдоль всей линии фронта.

Поскольку силы ТрО сформированы по региональному принципу, украинцев просят поддерживать бригады в разных областях. В зависимости от количества бригад в области фонд собирает на каждый регион от 10,8 млн грн до 32,4 млн грн. К 60-мм и 82-мм минометам, уже находящимся на вооружении у бригад ТрО, закупят 120-мм минометы, которые увеличат дальность огневого поражения с 4 км до 7,1 км.

Каждая бригада получит комплекс, в который входят: шесть минометов калибра 120-мм, три пикапа, 14 радиостанций Motorola, девять приборов ночного видения, три квадрокоптера DJI Mavic 3 (с дополнительными батареями), три станции Starlink, восемь планшетов с ГПК Armo, три источника бесперебойного питания (1 кВ), три инверторных генератора (1,6 кВ), три комплекта биноклей с сеткой и компасом.



Общая цель сбора — 333 млн грн. На 24 марта уже было собрано 271 млн грн. Подробнее об инициативе и ходе сбора можно узнать по ссылке <https://savelife.in.ua/tro-333/>.

# ЦИМ АКТОРАМ ВСЕ ДО СНАГИ



НАПЕРЕДОДНІ ВСЕСВІТНЬОГО ДНЯ ТЕАТРУ ХАРКІВСЬКА СПЕЦІАЛІЗОВАНА МУЗИЧНО-ТЕАТРАЛЬНА БІБЛІОТЕКА ІМ. К. І. СТАНІСЛАВСЬКОГО, ДЕПАРТАМЕНТ КУЛЬТУРИ ХМР ЗАПРОПОНУВАЛИ РОЗПОВІДЬ ПРО ІСТОРІЮ НАРОДНОГО САМОДІЯЛЬНОГО КОЛЕКТИВУ ТЕАТРУ ЖЕСТОВОЇ МОВИ (DEAF THEATR) «АРІАДНА»

Артисти цього театру через жестову мову, пластику, пантоміму, неймовірно виразно втілюють на сцені перипетії життя.

Після їх вистав легко уявити, як може звучати тиша та якою вона може бути красномовною. А ще відчуваєш шире здивування, як взагалі можна створити виставу такого пронизливого формату, насиченого музикою та хореографією. Захват від високого класу майстерності режисера, хореографа та художника вистави. Адже на сцені танцюють люди, що не відчувають музику.

Кожна вистава «Аріадни» — це доказ того, що немає нічого неможливого, особливо коли люди разом, коли допомагають один одному та існують у потоці мистецтва, світла та добра. Харківському театру жестової мови «Аріадна» влітку виповнюється 105 років. Саме у далекому

липні 1918 року було поставлено першу сценку під назвою «Бувальщина». Акторський склад брав до роботи як прості сценки-нариси чи етюди на задану тему, так і великі драматичні твори.

А у 1932 році пройшла прем'єра вистави «Пірат», потім було створено «Репетицію драмкружка» та «Одруження». У 1938 році балетмейстер І. Дергауз разом з акторами театру реалізував сміливий творчий експеримент — постановку балету «Бахчисарайський фонтан». Кількість акторів цього театру сягала 40 осіб. Театр дуже успішно гастролював по Україні, зокрема у Сумах та Одесі.



Всеукраїнська організація осіб з інвалідністю зі слуху Українське товариство глухих (УТОГ) всіляко сприяло діяльності театру «Аріадна», і у 1956 році театр отримав свою сцену в ДК УТОГ на Тургенєвській. Першою прем'єрою у новому приміщенні стала «Наталка Полтавка».

У 1967 р. театр отримав звання Народного самодіяльного колективу. Найбільш гучний успіх театру принесли режисерські постановки відомого харківського актора М. Борисенка. Найкращі його вистави для театру жестової мови: «Лікар мимоволі», «Все залишається людям», «Земля», «Катерина», «Шельменко-денщик» та інші.

У 1980 році було збудовано новий ДК УТОГ. Художником цього театру стає заслужений художник України Григорій Батій. У цей самий час театр було названо «Аріадна» на честь Аріадни Наумовни Росинської — режисерки, акторки, педагога, що очолювала театр з 1952 до 1978 року.

Харківську спеціалізовану музично-театральну бібліотеку ім. К. І. Станіславського та театр «Аріадна» поєднують довгі роки теплої співробітництва. У приміщенні ХСМБТ театр «Аріадна» з незмінним успіхом представляє свої вистави, що ознайомили глядачів з театральним мистецтвом жестової мови та з новими поколіннями акторів театру. До війни колектив активно розвивав свою творчу діяльність, гастролював, отримував численні нагороди конкурсів та фестивалів.

Серед останніх — премія «Подолання» (яку вручають людям з інвалідністю за досягнення у професійній, творчій, спортивній чи громадській діяльності) — у 2021 році лауреатом стає Леонід Бродський, провідний актор народного театру «Аріадна».

Дякуємо самодіяльним акторам «Аріадни» за театральне свято, що вони дарують! Чекаємо скорішого закінчення війни та нових зустрічей з цим унікальним театральним колективом.



Пишаємося, що серед нагороджених Почесною грамотою Виконкому Харківської міської ради є улюблений харків'янами театр дітей «Тимур» Муніципального центру культури та аматорського мистецтва. Сьогодні театр дітей «Тимур» ім. В. Сідіна є єдиним дитячим театром, що грає на великій сцені у місті-герої Харкові.

Зазначимо, що цього року театру виповнюється 47 років. Театр народився у 1976 році. Його засновником та керівником впродовж 35 років був Василь Сідін, чие ім'я театру присвоїли з 2013 року.

Першими артистами стали діти з неблагополучних сімей, які відчували себе самотніми та нікому не потрібними. Театр «Тимур» повернув «важким дітям» віру, надію та щасливе творче дитинство. Учасники колективу дарували своє щире мистецтво багатьом людям. Вони були частими гостями у будинках дитини, інтерна-

став променем світла, до якого тягнуться люди.

Важливою віхою у його житті стало заснування духовного театального фестивалю «Дух дихає, де бажає», який щорічно проходив у дні весняних шкільних канікул.



## ПРОДОВЖУЮТЬ ЕСТАФЕТУ ДОБРА, ЛЮБОВІ, ВІРИ

ТЕАТРАЛЬНЕ ЖИТТЯ ХАРКОВА ЗАВЖДИ БУЛО ЯСКРАВИМ, ТАЛАНОВИТИМ, АВАНГАРДНИМ. А ЩЕ ЗАВЖДИ ВІДРІЗНЯЛОСЯ ВИСОКИМ РІВНЕМ МАЙСТЕРНОСТІ ТА ГУМАНІЗМУ. ОБЛИЧЧЯ ТА ДУХ ХАРКІВСЬКОГО ТЕАТРУ ФОРМУВАЛИ ТАКІ ВІДОМІ ДІЯЧІ, ЯК ІВАН ШТЕЙН І ГРИГОРІЙ КВІТКА-ОСНОВ'ЯНЕНКО, МАРКО КРОПИВНИЦЬКИЙ І ГНАТ ХОТКЕВИЧ. 20 БЕРЕЗНЯ У ХАРКОВІ ВКОТРЕ ШАНУВАЛИ ПРЕДСТАВНИКІВ ТЕАТРАЛЬНОЇ СПІЛЬНОТИ МІСТА

тах, у шпиталях для інвалідів війни, санаторіях, школах, дитячих садках.

Назва однієї з п'єс, постановку якої здійснив театр, «Поспішай творити добро» — стала його девізом. Театр жив, працював під цим гаслом та

Фестиваль «Дух дихає, де бажає» — це унікальна культурно-мистецька подія у Харкові, яка дає змогу дитячим театральним колективам продемонструвати свою творчість на великих сценах Харкова, а також залучити до показів дітей, які позбавлені можливості часто відвідувати театри та концерти. Гостями фестивалю стали відомі актори, режисери, музиканти, інші митці. В межах фестивалю проводилися круглі столи, на яких обговорювали теми культури та духовності дитини в сучасному світі. Шоліта актори театру цікаво та змістовно відпочивали у таборі, який вони називають замською дачею «Ковчег». За роки творчої діяльності «Тимуром» було поставлено понад 80 повнометражних вистав, багато з яких були зіграні на сцені до 50 разів, велика кількість разових постановок, присвячених різноманітним датам та подіям. У репертуарі театру — дитяча класика за творами Марка Твена, Астрід Ліндгрєн, Туве Янссон, Роберта Льюїса Стівенсона та сучасної світової дитячої літератури.

Сьогодні, в дні воєнного лихоліття, юні артисти театру «Тимур» продовжують естафету передачі ідей добра, любові, віри та надії від дітей до дітей.

УКРАЇНСЬКІ ВИДАВНИЦТВА ПІДГОТУВАЛИ  
КІЛЬКА ДІЙСНО БЛИСКУЧИХ НОВИНОК:  
ЦЕ КНИЖКА-ПОРТРЕТ КУЛЬТОВОЇ  
ІНТЕЛЕКТУАЛКИ ХХ СТОЛІТТЯ  
СЬЮЗЕН ЗОНТАГ,  
НОВА КНИЖКА ЕЛІЗАБЕТ  
ГІЛБЕРТ, А ТАКОЖ  
ДОВГООЧІКУВАНИЙ РОМАН  
УКРАЇНСЬКОЇ ПИСЬМЕННИЦІ  
ЄВГЕНІЇ КУЗНЕЦОВОЇ, АВТОРКИ  
ЧУДОВОГО РОМАНУ  
«СПИТАЙТЕ МІЄЧКУ»



## ЩО ПОЧИТАТИ ЦІЄЇ ВЕСНИ

### ◆ «НАВІКИ ТОКІО», Еміко Джин

Еміко Джин — молода письменниця з Вашингтона, чий роман в жанрі young adult (підліткова література) вже встигли полюбитися Різ Візерспун, яка радить їх до прочитання у своєму книжковому клубі, а також очолює рейтинги Cosmopolitan, Entertainment Weekly, Boston Public Library та інших видань.

«Навіки Токіо» — дебютний роман Еміко Джин 2021 року: кмітливий, смішний, сучасний. Героїня цієї історії — Ідзумі Танака, або ж просто Іззі, яка ніколи не почувалася на сто відсотків своєю в тихому містечку на півночі Каліфорнії. Та Іззі й гадки не мала, що її батько — принц-спадкоємець Японії, а сама вона — справжнісінька принцеса. Приголомшена цим відкриттям, Іззі вирушає до Японії, щоб нарешті побачити батька та батьківщину. Однак Іззі розуміє, що тепер на неї чекає не тільки красиве життя, а й необхідність дотримуватися тисячолітніх традицій та звичаїв...



### ◆ «ДИВОВИЖНИЙ СВІТ ХАЯО МІЯДЗАКІ», С'юзан Нейпір

Видання, яке занурює нас у незвичайне життя та творчість геніального японського режисера Хаяо Міядзакі, автора культових мультфільмів «Мандрівний замок», «Мій сусід Тоторо» та «Віднесені привидами». У книзі йдеться про становлення аніматора, формування його життєвих і громадянських принципів, які він переніс і в свої роботи. Авторка досліджує та розкриває ідею кожного з його знаменитих аніме, розповідаючи про життєві події, які вплинули на створення того чи іншого сюжету, та подорожує світом дитинства відомого режисера.



### ◆ «ЗОНТАГ. ЖИТТЯ І ТВОРЧІСТЬ», Бенджамін Мозер

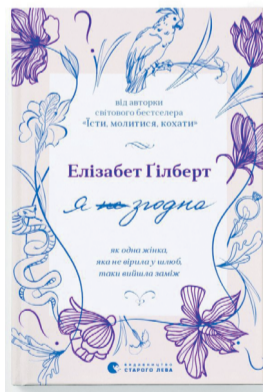
У найближчі місяці на нас чекає справді особливий реліз: у «Видавництві Анетти Антоненко» виходить книжка про життя і творчість інтелектуалки, письменниці, критикині Сьюзен Зонтаг. Американський журналіст Бенджамін Мозер працював над нею понад сім років — зрештою вона принесла йому Пулітцерівську премію в номінації «Біографії» (2020) та ще з десяток нагород.

Це насамперед книжка-портрет, яка намагається знайти відповіді на запитання, в чому таємниця цієї унікальної жінки і як люди стають геніями? Працюючи над біографією, автор створив цілісну картину з розповідей понад 600 людей (з різних куточків світу — від Мауї до Стокгольма, від Лондона до Сараєво), а також сучасників, друзів і рідних, які вперше публічно розповіли про стосунки із Сьюзен. Серед них Енні Лейбовіц, яка була разом із Зонтаг 15 років до її смерті в 2004-му.



### ◆ «Я ЗГОДНА. ЯК ОДНА ЖІНКА, ЯКА НЕ ВІРИЛА У ШЛЮБ, ТАКИ ВИЙШЛА ЗАМІЖ», Елізабет Гілберт

У своїх романах одна з найвідоміших письменниць, завжди дотепна та мудра Елізабет Гілберт досліджує, що означає бути жінкою в сучасному світі. Українською виходить її роман 2020 року Committed. A love story, який у перекладі отримав чудову назву «Я згодна. Як одна жінка, яка не вірила у шлюб, таки вийшла заміж». У романі, що став продовженням історії, розпочатої в «Їсти, молитися, кохати», Гілберт із гумором «шукає для себе відповіді на одвічні питання про стосунки, намагаючись змиритися зі складним інститутом шлюбу». Висновки, яких вона дійде, доволі неочікувані і не такі романтичні, як може здаватися.



### ◆ «СВІТЛО ДНІВ», Джуді Баталіон

В 2007 році письменниця та редакторка Джуді Баталіон працювала у Британській бібліотеці, досліджуючи історії єврейських жінок під час Другої світової війни. Там вона випадково натрапила на написаний ідишем есей «Жінки в гетто», який розповідав про сміливих та відчайдушних єврейських дівчат і жінок... Цей есей став натхненням для книжки Баталіон «Світло днів», що розповідає унікальні історії про жінок, які допомогли перетворити єврейські молодіжні групи у Польщі на осередки опору у боротьбі з нацистами.



### ◆ «ВОЄННИЙ СТАН»

Це важлива антологія, під обкладинкою якої зібрані 50 текстів українських інтелектуалів, письменників, режисерів, що осмислюють російсько-українську війну. Серед авторів видання — найвизначніші люди України: Сергій Жадан, Софія та Юрій Андрухович, Віталій Портников, Оксана Забужко, Ірина Цілик, Тайра. Передмову до видання написав Головнокомандувач Збройних сил України Валерій Залужний.

Книжка також вийде англійською, чеською, іспанською та іншими мовами.



### ◆ «ДРАБИНА», Євгенія Кузнецова

Довгоочікувана нова книжка української письменниці Євгенії Кузнецової — щемка родинна історія про жінок кількох поколінь — припав до душі багатьом читачам. Події відбуваються в наш час в Іспанії. Тоді шойно здійснив головну мрію свого життя: купив будинок за 4 тисячі кілометрів від усієї своєї надокучливої родини. Однак війна перевернула все, і на голову йому звалилися мама, одноногий дядько, далека родичка зі своїм слинявим песиком, сестра з депресивною подругою і навіть котячі свекруха й невістка.



# ЗРУЙНОВАНЕ ЖИТЛО: ЩО ТРЕБА ЗНАТИ ПРО ЕКСПЕРТИЗУ

БАГАТОПОВЕРХІВКУ НА ПІВНІЧНІЙ САЛТІВЦІ ЗА АДРЕСОЮ ВУЛ. ДРУЖБИ НАРОДІВ, 271, ЯКА ЧЕРЕЗ ОБСТРИЛИ АРМІЇ РФ ПОСТРАЖДАЛА ЧИ НЕ НАЙБІЛЬШЕ В РАЙОНІ, МОЖНА ВІДНОВИТИ. ПРО ЦЕ СВІДЧАТЬ ВИСНОВКИ ЩОДО ОБСТЕЖЕННЯ ЦЬОГО ЖИТЛОВОГО БУДИНКУ. НАРАЗІ ЕКСПЕРТИ ВИВЧАТИМУТЬ КОШТОРИС НА ВІДНОВЛЕННЯ. ЯКЩО Ж ТОЙ БУДЕ ЦІЛКОМ ПРИЙНЯТНИМ, ДІМ НЕ ЗНЕСУТЬ, А ВІДБУДУЮТЬ. ПРАЦЮЮТЬ КОМУНАЛЬНИКИ І НА ІНШИХ ОБ'ЄКТАХ



Все про експертизи постраждалих будинків у Харкові, про обсяги робіт, поточні плани громади безпосередньо поряд з розбитим об'єктом розповів перший заступник директора Департаменту житлово-комунального господарства ХМР Олексій Богач.

Наразі у Харкові налічується 5200 розбитих будинків різного ступеня важкості, яких торкнулися руйнування — як наслідок російської агресії.

— 3 5200 будинків, 450 — зі значними ураженнями. Всі будинки обстежуються, — зазначає Олексій Богач. — Є три етапи обстеження багатопверхівок. По-перше — це технічний огляд інженерним складом балансоутримувача. Всі 5200 будинків були обстежені таким чином. Далі було виокремлено 450 будинків, які потребують вичерпного обслідування. Воно проводиться з інструментальними та геометричними складовими. Якщо будівля змінила свої властивості, ми робимо ще більш детальне обстеження.

Фахівець зазначає, що після детального дослідження, коли вже є розуміння того, що там відбувалося — була пожежа, є деформації, відсутні конструктиви, тоді вже проводиться ще одна експертиза — інструментальна. Вона триває протягом 2–4 місяців. Це велика праця (демонструє товсту теку з паперами, кресленнями тощо. — Прим. ред.), яка виконується за участі інститутів, фірм, які цю роботу можуть проводити. Таких фірм наразі 15. І це не тільки приватний бізнес. До процесу залучені і органи юстиції, інститути, які працюють з офіційними установами.

## ▶ ВІДНОВИТИ МОЖНА

Актуальне запитання для жителів Харкова, зокрема багатостраждальної Північної Салтівки, — скільки будинків доведеться врешті знести після всіх експертиз.

У Департаменті житлово-комунального господарства поки що цієї цифри немає, з об'єктивних причин.

— У нас немає остаточної цифри, адже не все так просто. Наприклад, інструментальна експертиза по будинку 271 по вул. Дружби Народів свідчить, що несуча здатність цього дому залишилася. Тому наступний крок — розробка проектного рішення і кошторису. Коли ми зрозуміємо, що за цим кошторисом відновити дім вийде дорожче, ніж побудувати новий, тоді і буде прийняте рішення, працювати з цим будинком чи будувати новий, — зазначив пан Олексій.

Пригадаймо весну минулого року, тоді цій багатопверхівці дійсно дісталось: численні влучання ворожих снарядів понівечили дім. Олексій Богач розказав, що черговий етап роботи із залученням інструментальної експертизи почався восени, після необхідних процедур:

— Роботи було вдосталь: на кожному поверсі вирізався шматочок перекриття бетону, він інструментально продавлювався, брався армований пояс, щоб подивитися, що з металом. Ми ж не знаємо, скільки горів цей будинок, що сталося з матеріалами. Потім, з огляду на розрахунки щодо деформацій плит, робиться спільно з інститутом проектно-технічне рішення, чи має право дім далі ремонтуватися. Така процедура. Ця експертиза проводиться 2–4 місяці інженерним складом, що налічує від 30 до 50 осіб. Зауважу, є різниця в кошторисах на оплату цих експертів. Адже проводиться майже наукова праця, яка нам дає право проектувати та відновлювати будинок. На жаль, є у нас споруди, які ми не будемо відновлювати після такої праці, у разі якщо висновки свідчать про те, що неможливо її експлуатувати надалі.

У Департаменті підраховували, експертиза будинку № 271 коштувала десь 300 тисяч гривень.

— На виконані роботи гроші у нас є. Далі будемо зважати, яка буде підтримка з державного бюджету. Може, Агенція з відновлення братиме цю функцію на себе. Поки що місто робить все можливе. Випадок по цьому будинку цікавий, адже висновки експертизи досить неочікувані. Візуально, коли дивимося на нього, то здається, що відновлення неможливе. Проте дані експертизи свідчать про інше: несуча здатність є, ремонтуйте! Якщо протягом року розпочати цей процес, то все вдасться. Обмеження в часі немає. Проте слід поспішати, адже можуть виникнути нові обставини: настання зими, не закритий контур, морозна погода, дощ. І треба буде знову уточнювати експертизу, — додав Олексій Богач.

Зараз по всіх 450 значно пошкоджених будинках проводяться інструментальні експертизи. Після цього будуть виконуватися проекти, після проектів — кошториси.

— Це праця не одного тижня і навіть не одного місяця. Але у 2023 році, думаю, що ми відповімо людям на всі ці запитання щодо їх постраждалих будинків, — каже Олексій Богач.

## ▶ ВІКНА СКЛИМО, З ЛЮДЬМИ КОМУНІКУЄМО

Триває робота і з пошкодженими вікнами. Торік зусиллями міста було посклено близько 75 тисяч вікон. За площею це приблизно 150 тисяч кв. м. Наразі теж зустрічаються люди у понівечених мікрорайонах, які кажуть, що вони залюбки повернулися і жили б, але через пошкоджені вікна такої можливості немає.

— Повірте, зараз всі заводи працюють на цю потребу. Вікна потрібні і в нашу область, і в інші регіони. Це пи-

тання дуже складне. Щоб вирішити цю проблему, люди стають у чергу, пишуть заяву, і ми з цим працюємо, — каже пан Богач.

Нагадаємо, торік у Харкові реанімовано близько 200 будинків. У цьому році проводяться роботи більш ніж у 50 будинках. Далі — експертизи, проекти, будуть проводитися тендери і відновлення. Цього року їх кількість, звісно, буде збільшуватися.

— Ми постійно спілкуємося і співпрацюємо з мешканцями через балансоутримувача, зокрема «Жилкомсервіс». Харків'яни, які залишилися без житла, звертаються в ці організації, і всі звернення потрапляють в реєстр, — зазначив пан Олексій. — Обстеження будинків не проходять без жильців. Не буває так, що комісія з'являється у будинку, і мешканці про це не знають. Люди завжди можуть поставити запитання. Вони разом із комісією обстежують, все бачать і розуміють.

## ▶ ХТО ВІДБУДОВУЄ І СКІЛЬКИ ВИТРАТИТИ НА ТЕХОБСТЕЖЕННЯ

Також Олексій Богач розповів, які будівельні компанії працюють над відновленням будинків, і чому саме вони:

— Я детально подивився по реєстру, організацій, які задіяні у відновленні, наразі більше 10. До прикладу, «Житлобуд-1» має резерви, працівників. Компанія працює згідно з процедурами та договорами. Не всі компанії мають потрібне обладнання в необхідній кількості. У «Житлобуді-1» багато кранів на балансі. Але водночас і «Житлобуд-2», і інші комунальні підприємства, і приватні підприємства працюють з понівеченими будинками.

На запитання: «Чи проводять КП закупівлі за завищеними цінами?» Олексій Богач відповів, що стикався з такими моментами, коли розслідувачі на розгляд беруть ціни без ПДВ. А комунальне підприємство мусить купувати, урахувавши ПДВ, і ця різниця у 20–30% висвітлюється як проблема: «У нас були з нашим «Харківським антикорупційним центром» уточнення щодо деяких питань з поставок. І ці питання ми потім вирішили».

Крім цього, пан Олексій прокоментував інформацію щодо підрахунків «Харківського антикорупційного центру», у яких йдеться про те, що Департамент житлово-комунального господарства з початку року сплатив за роботу щодо техобстеження будівель понад 7,7 млн грн.

— Так, це відповідає дійсності. Але технічних обстежень ми зробили більше тисячі. Перший їхній крок коштує 20–30 тисяч грн. Другий — 90–100. А коли вже справа доходить до інструментальної експертизи, з видаленням частин споруди, з оцінкою їх механічних і фізичних властивостей, властивостей металів, то це не може коштувати дешево. Це лабораторні обстеження, які потребують значних коштів.

## ▶ ЧИ Є КООРДИНАЦІЯ З МІЖНАРОДНИМИ ПАРТНЕРАМИ

Місто приймає багато міжнародних делегацій, і від цього є наслідок: «Звісно, всім, хто нам допомагає, ми дуже вдячні, але у них є свої протоколи і нюанси. Наші партнери чекають, коли все це закінчиться, і потім декларують, що будуть надавати допомогу другого рівня — не просто ковдри, OSB, генератори, а поміч у проектуванні тощо, — зазначає Олексій Богач. — Ще є проблема в тому, що європейське, американське, японське законодавство відрізняється від українського. Тобто партнери нам нададуть експертну допомогу, але фінансувати чи виконувати роботи вони не можуть».

Підсумувавши усе сказане, Олексій Богач досить оптимістично зазначив, що життя триває, відродження теж, дедалі більше людей повертаються жити до віцілих квартир на Північну Салтівку: «Мені довелося проїжджати по Північній Салтівці о пів на шосту ранку, і навіть у цей ранній час на зупинках громадського транспорту я побачив багато людей!»

# З ТУРБОТОЮ ПРО ХАРКІВ'ЯН

З НАСТАННЯМ ТЕПЛА У КОМУНАЛЬНИКІВ РОЗПОЧАЛАСЯ ВЕСНЯНА КАМПАНІЯ З УПОРЯДКУВАННЯ ШЛЯХОВОГО ГОСПОДАРСТВА. ВОНИ ПОВЕРТАЮТЬ У НАЛЕЖНИЙ СТАН БОРДЮРИ, ПАРКАНИ, ОСТРІВЦІ БЕЗПЕКИ. А ЩЕ ЗАМІНЮЮТЬ ДОРОЖНІ ЗНАКИ ТА РЕМОНТУЮТЬ СВІТЛОФОРИ

Усе робиться на совість, так, щоб довше працювало.

— Спочатку чистимо від старою фарби та миємо бордюри, щоб новий шар фарби тримався довго та міцно. Трішки почекає, і зовнішній вигляд знов буде за стандартом,— каже шляховий робочий 5-го розряду Олександр Шкуренко.

Разом з цими роботами шляховики наносять розмітку на дорогах. Спершу на центральних магістралях, в зоні пішохідних переходів та біля соціальних об'єктів. Іншими словами, там, де вимагають норми безпеки дорожнього руху. За словами фахівців, зараз погода просто ідеальна для такого роду робіт.

— Згідно з ГОСТами, які регламентують проведення цих робіт, ми маємо мінімум раз на рік відновлювати розмітку доріг. Найближчі місяць-півтора ми вже закінчимо ці роботи по всьому місту. Крім того, у нас дуже багато завдань з відновлення бортового каменю, парканів,

світлофорних об'єктів. Роботи ведуться дуже активно. Ми кожен день підбиваємо підсумки тих обсягів, які ми виконуємо. Часто доводиться на якихось ділянках додавати трудові ресурси. Тому що під час воєнного стану нелегко знайти людей, які можуть виконувати цю роботу, але ми намагаємося впоратися,— розповідає директор Департаменту будівництва та шляхового господарства ХМР Дмитро Липовий.

Разом із тим під час весняної кампанії з впорядкування шляхового господарства, міські служби перевіряють справність всіх світлофорів, приводять до ладу опори, замінюють, де це необхідно, знаки дорожнього руху та камери відеонагляду, що встановлені на пішохідних переходах. Тому цього року, повідомили у профільному департаменті, планують максимально виконати всі роботи, що зараз перебувають у переліку запланованих, незважаючи на реалії, в яких 13 місяців перебуває Харків.



## СВІТЛОФОРИ ПОВЕРТАЮТЬ В СТРІЙ

З початку повномасштабної війни через обстріли близько 100 світлофорних об'єктів на перехрестях Харкова зазнали пошкоджень.

У форматі довоєнного часу у Харкові працює лише 40% світлофорів. Понівечені регулювальники дорожнього руху поки вимкнені. Але через помітний приріст трафіку на дорогах міста, кажуть спеціалісти, їх треба якомога швидше повернути в стрій. Тож ремонти світлофорів тривають.

— У зв'язку з тим, що Салтівка була в зоні дуже активних бойових обстрілів, на цьому перехресті світлофорний об'єкт дуже пошкоджений. Тут потрібно відновлювати кабельну мережу, мабуть, буде потрібно замінити й самі світлофори та дорожні знаки. Тому зараз триває комплексна робота: проводяться інвентаризація, опис дефектів, а згодом відбудуться ремонт та заміна, повідомив директор Департаменту будівництва та шляхового господарства ХМР Дмитро Липовий.

Паралельно у шляховиків розпочалась кампанія з відновлення доріг прифронтового Харкова. Все тільки-но стартувало, тому, кажуть, будуть поступово все ремонтувати.

— Першочергово розпочнемо ремонт покриття після зими. Це стосується і внутрішньоквартальних доріг, і магістралей. Разом із цим активно робимо проектування щодо відновлення, капітального та поточного ремонту. Докладаємо усіляких зусиль, щоб не тільки у першому півріччі, а і у другому максимально набрати обертів для того, щоб відновити наші дороги, розповів Дмитро Липовий.

Поки ж про кількість об'єктів, що будуть цього року відремонтовані, у профільному департаменті не кажуть. Оскільки, наголошують, в країні війна, все залежатиме від фінансування. З великих проектів, що є вже в планах на 2023 рік,— вулиця Весніна, де минулої осені була проведена реконструкція з розширенням вулиці. На цій транспортній артерії залишилося лишень покласти верхній, фінішний шар асфальтобетону.

## ДИТЯЧИМ МАЙДАНЧИКАМ — НОВЕ ЖИТТЯ

Минулого року через постійні обстріли міста комунальники спрямовували свої сили на відновлення будинків після прильотів, а ось з обслуговуванням дитячих майданчиків було вирішено почекає.

Але зараз, коли Харків почав повертатися до звичного життя, місто взялося і за їхні ремонти.

Цей ігровий комплекс у Салтівському районі було встановлено давно. Незабаром йому повернуть той самий вигляд, який він мав до лютого 2022 року.



— На цьому майданчику виявилось багато ушкоджень ігрових елементів. Треба замінити покриття, тому що воно зносилося, гірку замінити, гойдалку закріпити та ще дещо полагодити. Всі деталі та обладнання для цього в нас є. Коли все відремонтуємо, пофарбуємо весь комплекс,— діти знов зможуть тут безпечно бавитися,— повідомив виконроб КП «ХРБП» ХМР Кирило Грігчин.— У цьому році наше КП активно стало до роботи з відновлення спортивних та дитячих майданчиків. Від КП «Жилкомсервіс» вже є більше 300 заявок по всьому місту на ремонт. Наші мобільні бригади будуть виїжджати на місце, обстежувати та у найкоротші терміни ремонтувати.

Гороскоп на 28 березня

- ♈ Овен (21 марта — 20 апреля)**  
К неблагоприятному поступку со стороны человека, которого вы привыкли считать если не другом, то, во всяком случае, близким человеком, необходимо отнестись философски: значит, пришла пора с ним расстаться.
- ♉ Телец (21 апреля — 20 мая)**  
Если выдаться такая возможность, то сегодняшний день нужно провести в одиночестве: так вам удастся не поддаваться соблазну высказать окружающим все, что вы о них думаете, и ни с кем не поссориться.
- ♊ Близнецы (21 мая — 21 июня)**  
Со всеми делами и возникшими проблемами сегодня удастся справиться превосходно. Вы полны энергии, у вас много планов. Только не переусердствуйте и не подорвите здоровье. Старайтесь находить время для отдыха. Особенно это касается Близнецов, занятых физическим трудом. Помните, что все хорошо в меру.
- ♋ Рак (22 июня — 22 июля)**  
Заниматься творчеством сегодня рекомендуется даже тем, чья профессия никоим образом с ним не связана: креативный подход поможет решить даже сугубо техническую задачу. Вечер лучше всего посвятить семье. В последнее время из-за занятости на работе ваши домашние страдали от недостатка внимания.
- ♌ Лев (23 июля — 23 августа)**  
Нежелательно поддаваться соблазнам, о которых впоследствии пожалеете: если решили худеть, найдите в себе силы отказаться от конфеты или булочки, которые негативно отразятся на фигуре. Если занялись спортом, не вздумайте бросить начатое на полпути.
- ♍ Дева (24 августа — 23 сентября)**  
Энергия, которую вы в этот день получите от вышестоящих «инстанций», из-за своей деструктивности и разрушительности не подходит для профессиональной деятельности — слишком велика вероятность ошибки.
- ♎ Весы (24 сентября — 23 октября)**  
День благоприятен для наведения порядка: дома, на дачном участке, рабочем столе, главное — не жалеть вещи и документы, которые уже отжили свое и превратились в хлам. На любовном фронте главное сделать первый шаг — не тушуйтесь, у вас все получится!
- ♏ Скорпион (24 октября — 22 ноября)**  
Рекомендуют с осторожностью относиться к словам малознакомых людей, как как большая вероятность обмана. Звезды советуют посвятить день близким людям — прежде всего детям и старшим родственникам, удачный день также, чтобы заключать брак.
- ♐ Стрелец (23 ноября — 21 декабря)**  
Необходимо максимально сократить общение с окружающими людьми, в противном случае — учитывая ваше чрезмерно эмоциональное состояние — проблем, которые испортят отношения с людьми, не избежать! Если уже с кем-то в ссоре, срочно исправьте ситуацию!
- ♑ Козерог (22 декабря — 20 января)**  
День категорически не подходит для принятия важных жизненных решений — велика вероятность серьезной ошибки, которую впоследствии — к великому вашему сожалению — не удастся исправить.
- ♒ Водолей (21 января — 18 февраля)**  
Не стоит заниматься финансовыми операциями, даже если речь будет идти всего лишь об оплате коммунальных счетов, скорее всего, речь пойдет не о прибыли, а об убытках.
- ♓ Рыбы (19 февраля — 20 марта)**  
Любые излишества находятся под запретом, чем скромнее вы окажетесь в своих желаниях, тем лучше будете себя чувствовать в физическом и в моральном плане. Девиз дня: «Умеренность во всем». Даже если за окном моросит дождь, это не повод отложить прогулку.

ПРИСТУПАЕМ К ПОСЕВНЫМ РАБОТАМ:  
СОВЕТЫ ОГОРОДНИКАМ

С наступлением весны начинаются посевные работы. Они должны быть проведены грамотно, чтобы овощи, цветы, зелень росли эффективно, вовремя зацвели и начали плодоносить. Что посадить в открытый грунт в апреле?



**П**режде всего, это холодостойкие растения. Те, которым заморозки не страшны, пусть и непродолжительные. Рекомендовано сажать:

- ♦ зеленые салаты — петрушка, шпинат, борago, укроп, горчица, кресс-салат, руккола, чеснок, редиска, лук, кинза, мангольд, листовой салат, щавель;
- ♦ раннюю и позднюю морковь.

Чтобы семена не повредили заморозки, высаживайте эти культуры в почву, когда она уже оттаяла.

▶ КАК САЖАТЬ ОВОЩИ

Картофель и все виды свеклы лучше высаживать в мае, поскольку они больше любят тепло.

Томаты, баклажаны, перцы нужно пересаживать только в теплицах. Огурцы сеют в апреле тоже в тепличных условиях, поскольку почва еще не прогрета. Для ранних посадок в открытый грунт эти культуры не подходят. Чтобы быстро дождаться всходов, посадки овощей в апреле рекомендовано укрывать.

▶ КАК САЖАТЬ ЦВЕТЫ И ТРАВЫ

В грунт в апреле можно сеять декоративные травы, злаки и цветы. Но только холодостойкие: это сэкономит время на выращивание рассады в квартире: годецию, вьюнок трехцветный, резеду, гипсофилу, скабиозу, календулу, капусту декоративную, лен крупноцветковый, кларкию, космею, маттиолу, люпин, ячмень гривастый, нигеллу, иберис, фацелию, маки, декоративное просо. Чтобы всходы появились быстрее, накройте посадки полиэтиленом или дру-

гим качественным укрывным материалом. В конце апреля цветник дополняют привитыми розами. Корнесобственные и розы на штамбах высаживают в грунт исключительно весной. Это прекрасный период для пересадки клематисов в открытый грунт и их деления. Нужно выбирать временной промежуток, когда грунт оттаял, но цветы еще не растут. Это хорошее время для деления многолетников: лилейники, флоксы, хризантемы, астильбы, дельфиниумы, хосты. Деление нужно начинать до того, как начнется активный рост. Часто виды садовых работ можно определить по народным приметам. Их легко услышать от пожилых людей, у которых большой опыт садоводства. Они подскажут, когда и что можно высаживать, будут ли еще заморозки.

▶ ПРИМЕТЫ

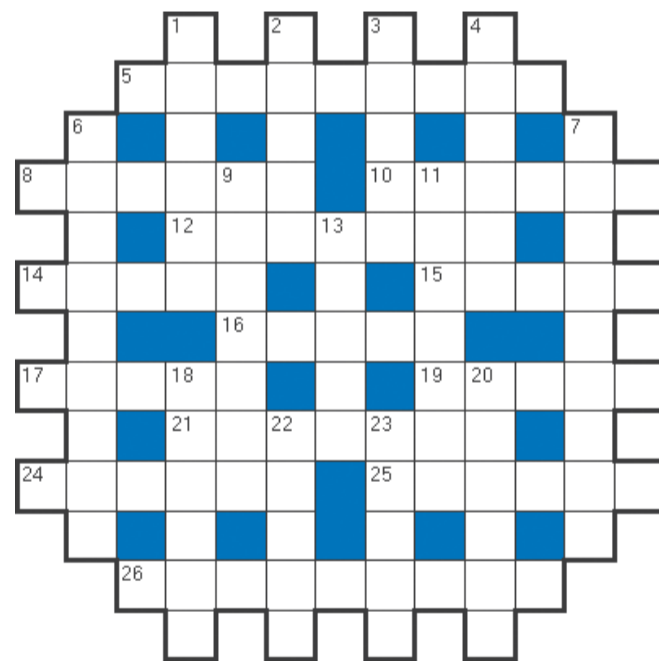
Если нарциссы начали цветение — в грунт можно посадить свеклу, пророщенные семена. В эти же дни пересаживают укрепившуюся рассаду капусты.

Пора цветения крокусов (самое начало) — время высаживать морковь, лук, петрушку.

Как только появляются бутоны у пионов, калина выбросила цвет, значит, заморозков уже не будет. Пришла пора высаживать на грядки кукурузу и огурцы.

**По горизонтали:** 5. Площадь, занятая специальной сельскохозяйственной культурой. 8. Официальное заявление с указанием на потребность в чем-нибудь. 10. Краткое иносказательно-нравоучительное произведение. 12. Вид рыси с шерстью серо-желтого цвета. 14. Трикотажная ткань редкого плетения с большим начесом. 15. Персонаж произведения Уильяма Шекспира. 16. Лиственное дерево, родственное тополю. 17. Повествовательное, художественное произведение со сложным сюжетом. 19. Заключительная сцена оперы. 21. Алкалоид, содержащийся в табаке. 24. Струнный щипковый музыкальный инструмент лютневого типа. 25. Коренной житель Америки. 26. Болезненное состояние.

**По вертикали:** 1. Самая лучшая, отборная часть. 2. Сооружение для стоянки и ремонта авиатехники. 3. Растение, в листьях которого содержится никотин. 4. Любовник, находящийся на содержании женщины. 6. Учреждение для лечения, профилактики заболеваний и отдыха. 7. Вечнозеленое плодородное цитрусовое растение. 9. Рядовой в артиллерии, пушкарь. 11. Похожее на воск плавкое вещество. 13. Извещение, уведомляющее об изменениях в состоянии взаимных расчетов. 18. Опре-



деление состава вещества. 20. Цифровой показатель, выражающий последовательные изменения какого-либо экономического явления. 22. Откидная крышка в различных механизмах. 23. Правитель-деспот.

Ответы на кроссворд

**По горизонтали:** 5. Плантация. 8. Заявка. 10. Аполлог. 12. Каракал. 14. Ватин. 15. Ромео. 16. Осина. 17. Роман. 19. Финал. 21. Никотин. 24. Гитара. 25. Индеец. 26. Лихорадка.

**По вертикали:** 1. Сливки. 2. Ангар. 3. Табак. 4. Жиголо. 6. Санаторий. 7. Померанец. 9. Канонир. 11. Парафин. 13. Авиизо. 18. Анализ. 20. Индекс. 22. Капот. 23. Тиран.

**Видавець —**  
ТОВ «ГАЗЕТА «ХАРЬКОВСЬКІЯ ІЗВІСТІЯ»  
Харківська міська газета.  
**Свідоцтво про реєстрацію:**  
ХК № 2230-971 ПР від 28.12.2018.  
**Адреса редакції:** 61003, м. Харків,  
м-н Павлівський, буд. 10, тел. (057) 771-01-50.

**Відділ реклами:** тел./факс (057) 771-01-50.  
**E-mail:** info@izv.kharkov.ua — секретар;  
reklama@izv.kharkov.ua — відділ реклами.  
Редакція не несе відповідальності  
за зміст і достовірність рекламних матеріалів.  
**R** — матеріали на правах реклами.  
Головний редактор — **Тетяна АДАМОВИЧ.**

Газета виходить друком три рази на тиждень:  
у вівторок, четвер та суботу.  
Замовлення № 0266.  
Наклад номера 22 837.  
Ціна за домовленістю.  
Віддруковано у типографії ТОВ «ФАКТОР-ДРУК».  
61030, м. Харків, вул. Саратовська, буд. 51.

**ХАРЬКОВСЬКІЯ ІЗВІСТІЯ**  
**ЗБЕРІГАЄМО ТРАДИЦІЇ**  
реклама та маркетинг  
771-01-50.  
E-mail: reklama@izv.kharkov.ua  
**ЗАЛИШИ СВОЄ ІМ'Я В ІСТОРІЇ МІСТА**  
**СТВОРЮЄМО МАЙБУТНЄ**